

Aansluiting bij onderwijsdoelen

In het Decreet betreffende de onderwijsdoelen voor de eerste graad van het secundair onderwijs, bijlage 1, zijn de onderwijsdoelen voor de 1e graad, A-stroom vastgesteld. Hierna leest u meer over hoe **Breingeheimen Sociale vaardigheden voor het Secundair onderwijs 1A** daarbij aansluit.

De lessen Breingeheimen Sociale vaardigheden sluiten aan bij samenwerkend leren en zijn gericht op het versterken van sociale competenties. In alle lessen werken leerlingen samen aan opdrachten om hun sociale vaardigheden te versterken.

Breingeheimen Sociale vaardigheden 1A sluit het meest aan bij

5. Sociaal-relatieve competenties

Maar ook bij:

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/ gezondheid
7. Burgerschapscompetenties met inbegrip van competenties inzake samenleven
15. Ontwikkeling van initiatief, ambitie, ondernemingszin en loopbaancompetenties

Op de volgende pagina's ziet u in een tabel per onderwijsdoel welke lessen daarbij specifiek aansluiten.

Daarnaast sluit het aan bij een aantal eindtermen van:

14. Zelfbewustzijn en zelfexpressie, zelfsturing en wendbaarheid
(1.15 t/m 1.19, 5.1 en 5.4)

<p>Het mentaal welbevinden opbouwen, onderhouden en versterken.</p>	
<p>1.15 De leerlingen verwoorden met behulp van richtvragen welke gebeurtenissen hen zelfvertrouwen geven en welke gebeurtenissen hen onzeker maken in het kader van hun welbevinden. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis *Conceptuele kennis - Zelfbeeld - Zelfvertrouwen *Metacognitieve kennis Zelfkennis aangaande gebeurtenissen die zelfvertrouwen geven of onzekerheid geven</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau analyseren Affectieve dimensie^o: Reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...</p>	<p>De behoeftepiramide Weten waar je staat - jezelf kennen Op gevoelens trappen</p>
<p>1.16 De leerlingen uiten hun gevoelens respectvol.^o (transversaal-attitudinaal)</p>	<p>Samenwerken komt in alle lessen terug. Daarbij hoort respectvol omgaan.</p>
<p>1.17 De leerlingen benoemen met behulp van richtvragen bij een gebeurtenis hun gedachten, gevoelens en gedrag en de gevolgen van die gebeurtenis voor zichzelf. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis *Conceptuele kennis - De samenhang tussen een gebeurtenis en gedachten, gevoelens, gedrag en de gevolgen van de gebeurtenis voor zichzelf - Gevoelens en hun functie - Verbaal en non-verbaal gedrag - Fysieke en mentale grenzen *Metacognitieve kennis - Eigen gedachten, gevoelens en gedrag</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau analyseren Affectieve dimensie^o: Reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...</p>	<p>Op gevoelens trappen Hoe lang is jouw lontje? Pubers en risico's</p>

<p>1.18 De leerlingen zoeken hulp in het geval van intra- en interpersoonlijke problemen.^o (transversaal-attitudinaal)</p>	<p>De behoeftepiramide Pesten doet pijn Cyberpesten</p>
<p>1.19 De leerlingen geven aan waar ze hulp kunnen vinden in geval van intra- en interpersoonlijke problemen. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis * Feitenkennis: - Personen en organisaties die eerstelijns hulp bieden zoals leerlingenbegeleiding, JAC, huisarts, AWEL</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen Affectieve dimensie^o: Reageren op opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...</p>	<p>De behoeftepiramide Pesten doet pijn Cyberpesten</p>

<p>Interpersoonlijke relaties opbouwen, onderhouden en versterken.</p>	
<p>5.1 De leerlingen bewaken in interacties hun eigen fysieke en mentale grenzen. ° (transversaal-attitudinaal)</p>	<p>Emoties: pieken en dalen Pesten doet pijn Cyberpesten Pubers en risico's</p>
<p>5.2 De leerlingen houden in interacties rekening met de opvattingen, fysieke en mentale grenzen en emoties van anderen. ° (transversaal-attitudinaal)</p>	<p>Samenwerkend leren komt in alle lessen terug. In hun interacties oefenen leerlingen hun sociale vaardigheden.</p>
<p>5.3 De leerlingen demonstreren hoe ze respectvol reageren tegen pest- en uitsluitingsgedrag.</p> <p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Pest- en uitsluitingsgedrag - Fysieke en mentale grenzen * Procedurele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Strategieën om respectvol te reageren tegen pest- en uitsluitingsgedrag <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>Affectieve dimensie: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten</p>	<p>Pesten doet pijn Cyberpesten</p>
<p>5.4 De leerlingen demonstreren in informele en formele relaties geschikte sociale vaardigheden. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> * Conceptuele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Formele en informele relaties - Leefregels en afspraken - Empathie * Procedurele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Strategieën om sociale vaardigheden in formele en informele relaties te hanteren 	<p>Groepsopdrachten maken een vast onderdeel uit van de lesvoorstellen. Leerlingen oefenen in wisselende kleinere groepjes hun sociale competenties. Ook werken leerlingen samen aan een project, eventueel een stage.</p>

<p>- Strategieën om grenzen te stellen en te bewaken via aanvaardbaar verbaal en non-verbaal gedrag</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Affectieve dimensie°: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten</p>	
<p>5.5 De leerlingen dragen in groepsactiviteiten met een welomschreven opdracht actief bij aan de uitwerking van een gezamenlijk resultaat. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis *Conceptuele kennis - Rollen en gedrag van personen in groepsactiviteiten * Procedurele kennis - Methoden om in overleg taken te verdelen en te plannen</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Affectieve dimensie°: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten</p>	<p>Groepsactiviteiten komen in alle lessen terug. Daarnaast is er specifiek aandacht voor dit onderwerp in de les: Samenwerken: alleen een druppel, samen een oceaan</p>

<p>Omgaan met diversiteit in het samenleven en het samenwerken.</p>	
<p>7.2 De leerlingen gaan respectvol en constructief om met individuen en groepen in een diverse samenleving.° (transversaal-attitudinaal)</p>	<p>De eerste indruk Het geheim van goede relaties: spiegelneuronen Op gevoelens trappen Luisteren, aanvoelen en begrijpen Luisteren om conflicten te voorkomen</p>
<p>7.3 De leerlingen hanteren strategieën om respectvol en constructief om te gaan met individuen en groepen in een diverse samenleving. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis *Conceptuele kennis - Diversiteit in de samenleving, met aandacht voor meerdere aspecten van diversiteit zoals fysieke, cognitieve, sociale, culturele aspecten * Procedurele kennis - Strategieën om respectvol en constructief om te gaan met elkaar</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Affectieve dimensie°: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten</p>	<p>De eerste indruk Het geheim van goede relaties: spiegelneuronen Op gevoelens trappen Luisteren, aanvoelen en begrijpen Luisteren om conflicten te voorkomen</p>
<p>7.4 De leerlingen lichten de mechanismen van vooroordelen, stereotypering, machtsmisbruik en groepsdruk toe. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis *Conceptuele kennis - Vooroordelen, stereotypering, machtsmisbruik en groepsdruk</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen Affectieve dimensie°: Voorkeuren tonen voor en belang hechten aan waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ...</p>	<p>De eerste indruk (vooroordelen) Pubers en risico's (groepsdruk)</p>

7.5 De leerlingen hanteren strategieën om tot constructieve oplossingen voor conflictsituaties te komen. (transversaal)

Met inbegrip van kennis

*Conceptuele kennis

- Conflicten en oplossingen

* Procedurele kennis

- Strategieën om tot constructieve oplossingen voor conflicten te komen

Met inbegrip van dimensies eindterm

Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen

Affectieve dimensie^o: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten

Op gevoelens trappen

Hoe lang is jouw lontje?

Luisteren om conflicten op te lossen

<p>Opportunities zien en verkennen met behulp van een creatief denkproces.</p>	
<p>15.1 De leerlingen genereren ideeën voor een uitdaging aan de hand van aangereikte technieken en methodieken en in een gestructureerd en afgebakend kader. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis *Procedurele kennis - Creatief denkproces - divergerende fase > Brainstormtechnieken en andere methodieken om een veelheid aan ideeën te bekomen > Valkuilen</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau creëren Affectieve dimensie^o: Open staan voor opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ...</p>	<p>Samenwerken: alleen een druppel, samen een oceaan</p>
<p>De uitvoerbaarheid van ideeën onderzoeken, het inzetten van middelen tegenover doelstellingen afwegen en het gekozen idee realiseren.</p>	
<p>15.2 De leerlingen onderzoeken de uitvoerbaarheid van ideeën rekening houdend met aangereikte criteria. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis *Conceptuele kennis - Criteria om de uitvoerbaarheid van ideeën te toetsen zoals ethische principes, duurzaamheid, tijd en middelen, meerwaarde * Procedurele kennis - Creatief denkproces - convergerende fase: clusteren, combineren, evalueren en selecteren - Toepassen van criteria om de uitvoerbaarheid van ideeën te toetsen zoals ethische principes, duurzaamheid, tijd en middelen, meerwaarde</p> <p>Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau analyseren Affectieve dimensie^o: Voorkeur tonen voor en belang hechten aan waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ...</p>	<p>Samenwerken: alleen een druppel, samen een oceaan</p>

<p>15.3 De leerlingen werken stapsgewijs een zelfgekozen idee uit door het doelmatig inzetten van tijd en hulpmiddelen. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> *Conceptuele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Hulpmiddelen zoals informatie, gereedschappen, mensen, grondstoffen, energie * Procedurele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Planningstechnieken: beknopt stappenplan, tijdspad - Kwaliteitssysteem/werkwijze zoals PDCA, beertjes van Meichenbaum * Metacognitieve kennis <ul style="list-style-type: none"> - Reflectievaardigheden en -proces <p>Met inbegrip van context</p> <ul style="list-style-type: none"> * Stapsgewijs maar met de nodige ruimte om te experimenteren, om bijstellingen te doen en om eventueel te mislukken. Het leerproces is belangrijker dan het uiteindelijke resultaat. <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>Affectieve dimensie^o: Voorkeur tonen voor en belang hechten aan waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën, ...</p>	<p>Samenwerken: alleen een druppel, samen een oceaan</p>
<p>(Duurzame) keuzes maken, rekening houdend met gevolgen op korte en lange termijn.</p>	
<p>15.4 De leerlingen maken onderbouwde keuzes aan de hand van aangereikte criteria en aangereikte strategieën. (transversaal)</p> <p>Met inbegrip van kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> *Conceptuele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Rationele, emotionele en intuïtieve keuzes - Keuzecriteria * Procedurele kennis <ul style="list-style-type: none"> - Keuzestrategieën met inbegrip van studiekeuze en loopbaan - Veel voorkomende valkuilen bij het maken van keuzes * Metacognitieve kennis <ul style="list-style-type: none"> - Eigen voorkeuren en interesses - Eigen mogelijkheden en beperkingen - Reflectievaardigheden en -proces 	<p>Een beslisboom maken</p>